

N:o 26.

Af Herr Johan Andersson: Om ändring af 4 § 2 mom. af Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863, angående kostnadsersättning till militäre, civile och ecklesiastike tjenstemän för en del resor inom tjenstgöringsdistrikten.

Uti 4 § mom. 2 af Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863 stadgas »Kostnadsersättning till konsistorii-ombud vid förrättningar som angå ecklesiastiska boställshemmans och lägenheters rätt, skall, i likhet med den vederbörande enligt Kongl. Kungörelsen den 28 Maj 1830 och den 19 Juli 1841 tillkommande godtgörelse, gäldas af kyrkornas medel, eller om tillgång dertill saknas, af församlingarne».

I de allra flesta fall äro de så kallade kyrkokassorna tillkomna och förökade genom frivilliga gåfvor från församlingarnes medlemmar, efter all anledning gifna till kyrkornas underhåll och ombyggnad; och således böra dylika medel ej till andra ändamål användas. Inom många orter, äfven den jag tillhör, hvarest kyrkornas kassor äro för ombyggnad af åldriga kyrkor otillräckliga, få församlingarne många år, innan kyrkobyggnad företages, göra årliga tillskott, och, då ny kyrkas uppförande blifvit beslutad, anskaffas behöfligt byggnadslån med mångårig afbetalning.

Då kyrkornas kassor på uppgifvet sätt tillkommit och förökats, och församlingarne hafva skyldighet att på ett eller annat sätt anskaffa hvad derutöfver för kyrkan är behöfligt, anser jag att kyrkokassornas medel ej böra till något annat ändamål användas, än hvad som till kyrkornas underhåll och ombyggnad är behöfligt.

Genom ofvan intagna mom. är rättighet lemnad att ur kyrkornas kassor taga reseersättningar till de presterliga ombud som komma tillstädes vid syner och ekonomiska besigtningar; och om tillgångar i dylika kassor saknas, skola kostnaderna sammanskjutas af församlingarne, ehvad de äro byggnadsskyldige eller ej.

Så vidt jag har mig bekant, äro församlingens medlemmar icke skyldige att bygga och underhålla husen å stomhemman, komministers- eller skollärareboställen som ej tillhöra folkskolan, men likväl genom ofvannämnde mom. ålagde betala de presterliga ombud, som vid syner och besigtningar inställa sig.

Att dylika ersättningar verkligen uttagas synes af här bilagda protokollsutdrag.

Jag vill med detta icke påstå att presterliga ombud, i fall de nödvändigt måste inställa sig, skola utan ersättning för skjutsen företaga dylika resor, men anser att ersättningen bör utgå från annat håll.

Jag gör mig förvissad om att presterliga ombud i de allra flesta fall äro vid afträdessyner och ekonomiska besigtningar öfverflödiga, enär jag tror, i förra fallet, att så väl af- som tillträdande ecklesiastik tjänsteman, och i senare fallet, vederbörande indelningshafvare nog sjelfva förstå att bevaka sin rätt. Jag tror äfven att vederbörande syne- och besigtningmän i våra dagar äro så opartiske att något förnärmande af den enes eller andres rätt icke kan komma i fråga.

Skulle likväl i något särskildt fall af- eller tillträdande ecklesiastik tjänsteman eller indelningshafvare genom sjukdom eller annorledes vara urståndsatt att sin rätt bevaka eller vara i verkligt behof af biträde, må sådan sjelf anskaffa och aflöna det biträde han vill ha.

Biträden ex officio är ett föråldradt bruk, som långt för detta saklöst kunnat upphöra. Ecklesiastika tjänstemän, då det är fråga om egna rättigheter, lära icke, hvad förmåga beträffar, stå efter andra samhällsklasser.

Det är möjligt att för cirka 18 år sedan, då ofvan åberopade Kongl. förordning tillkom, det ansågs mera behöfligt än nu, att af- och tillträdare, så väl som indelningshafvare, hade ett presterligt stöd vid sidan, då ärenden förekommo som rörde deras rätt, likasom ginaste vägen säkerligen då var att bestämma att sådant stöd skulle hafva ersättning af kyrkornas tillgångar eller af församlingarne. Under tiden hafva nya förhållanden inträdt, andra då ej kända resurser tillkommit, mera lämplige att användas än de hittills varande, derest presterligt ombud nödvändigt måste komma tillstådes; jag menar med sådana tillgångar den så kallade lönerogleringsfonden, hvilken till sin natur, tillkomst och bestämmelse, är den mest lämpliga att uti ifrågavarande fall tillita.

De lönekonventioner, som i senare tider tillkommit emellan presterskapet å ena och församlingens medlemmar å andra sidan, innehålla åtminstone inom en del församlingar att, då församlingarne fullgjort de skyldigheter den fastställda lönekonventionen innehåller, de äro befriade från alla andra ersättningar för presterliga förrättningar, hvadan den slutsats måste dragas, att en dylik församling icke kan vare sig med kyrkans medel eller tillskott be-

tungas med ersättningar sådana som de här omnämnda. Hvem skall då ersätta det anlitate ombudet?

Efter dessa erinringar får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen för sin del ville besluta,

att ofvan afskrifna mom. uti ofvannämnda Kongl. förordning så förändras att, derest nödvändigheten fordrar att presterligt ombud skola vid syner och ekonomiska för rättningar tillstädeskomma, reseersättningen tages ur den så kallade löneregleringsfonden.

Då jag ej tilltror mig kunna välja de ordalag, som böra inflyta i en Kongl. förordning, torde vederbörande Utskott formulera den lydelse som ifrågavarande moment hädanefter bör hafva.

Stockholm den 24 Januari 1881.

J. Anderson,
från Tenhult.

Afskrift.

Förskottsänordning att till ersättning påföras Kyrkokassan i Rogberga, Svattarp och Lekeryds pastorat.

Jönköpings läns Landtränteri utbetalar, emot behörigt qvittens och i anledning af bilagde handlingar, till Herr komministern C. Samuelsson en summa stor tjugonio kronor 90 öre för närvaro såsom häradsprostens ombud vid åtskilliga ekonomiska besigtningar, deraf 9 kronor 10 öre bör ersättas af Rogberga, 7 kronor 80 öre af Svattarp och 13 kronor af Barkeryds pastorats kyrkokassa.

Säger 29 kronor 90 öre.

Jönköping å Landskontoret den 13 Augusti 1880.

C. Ekström.

Axel von Kothen.

Afskrift.

Räkning på den reseersättning, hvilken, jemlikt Kongl. kungörelse af den 30 December 1863, tillkommer undertecknad såsom häradsprostens ombud vid nedannämde ekonomiska besigtningar å ecklesiastiska boställen och lägenheter i Tveta härad detta år.

Pastorsbostället i Rogberga och Öggestorps stom den 23 sistlidne Juli.

Väglängd från mitt hem till Rogberga, fram och åter 3,5 mil å
2,60 milén Kronor 9: 10.

Pastorsbostället i Svartarp den 26 Juli.

Väglängd från mitt hem till förutnämde boställe fram och åter 1,5
mil å 2,60 milén Kronor 3: 90.

Skollärarebostället Löffällan i Svartarp och stom.

Väglängd till Löffällan då de andre boställena passerades i hem-
vägen 1,5 mil å 2,60 milén Kronor 3: 90.

Pastorsbostället i Barkeryd och Nässjö stom.

Väglängd till Nässjö, då Barkeryd passerades fram och åter 5 mil
å 2,60 milén Kronor 13: —
Summa kronor 29: 90.

Lekeryd den 29 Augusti 1880.

Qvitteras

Carl Sammuellsson,
Comminister.